7/5530

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/ 07.02.02* 09156
Konu: Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 16.01.2002 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-12826 sayılı yazısı

b. T.C. Merkez Bankası A.Ş.'nin 28.01.2002 tarihli ve 11481 sayılı yazısı

c. T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 29.01.2002 tarihli ve 13084/8 sayılı yazısı

Bursa milletvekili Sn. Ali ARABACI tarafından tevcih edilen 7/5530-12895 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a)'da kayıtlı yazı üzerine T.C. Merkez Bankası A.Ş.'den alınan ilgi (b) yazısı ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'den alınan ilgi (c) yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir

Bilgilerine arz ederim.

Nami Çağan
Orman Bakanı
Devlet Bakanı V.

EK: 2 (6 Sayfa)

DAĞITIM:
Bilgi :
Başbakanlığa

7/5530

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
SERMAYESİ TL. 25.000.000.000
İDARE MERKEZİ ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :
B.02.2.TCM.0.11.00.00-36
İŞÇİ DÖVİZLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA, 28 Ocak 2002

011481

Sayın Kemal DERVİŞ
DEVLET BAKANI

İlgi: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin Bakanlığınıza yönelik 16 Ocak 2002 tarih, A.01.0.GNS.0.10.00.02-12826 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde yer alan yazılı soru önergelerinden, Bursa Milletvekili Sayın Ali Arabacı'nın 7/5530 Esas ve 12895/30770 Evrak Kayıt Nolu yazılı soru önergesinde yer alan Bankamız ile Dresdner Bank arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin sorular tarafımızca cevaplandırılmış olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gerekli cevabın gönderilmesini teminen ekte takdim edilmektedir.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

EK: 2

Aykut EKZEN
Başkan Yardımcısı

M. Yüksel EĞİNLİ
İşçi Dövizleri Genel Müdürü

4751

DE...
T... 28.01.2002
SAYI 400

7/5530

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İŞÇİ DÖVİZLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Konu: Bursa Milletvekili Sayın Ali Arabacı'nın 7/5530 Esas ve 12895/30770 Evrak Kayıt Nolu yazılı soru önergesinde yer alan Bankamız ile Dresdner Bank arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin sorularla ilgili açıklamalar ve verilen cevaplar.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 91-32/5 Sayılı Tebliğine ilişkin I/M Sayılı Bankamız Genelgesi uyarınca, yurt dışında ikamet eden vatandaşlarımızın tasarruflarının ülkemiz ekonomisine kazandırılması için Bankamız nezdinde 1976 yılından itibaren "Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesabı", 15.07.1994 tarihinden itibaren de "Süper Döviz Hesabı" adı altında döviz hesapları açılmaktadır.

Bu hesaplarının işleyişi ile ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ile Dresdner Bank AG arasında 1976 yılında imzalanmış özel bir anlaşma mevcuttur. Anlaşmaya göre, Dresdner Bank AG, TCMB nezdinde hesap açılmak üzere toplanan net Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat tutarının % 35 ini anılan Banka nezdinde provizyon olarak tutmak zorundadır. Ancak, nezdimizdeki hesapların büyük bölümü Süper Döviz Hesabı ile Amerikan Doları ve 01.01.2002 tarihinden itibaren Euro'ya dönüştürülen Hollanda Florini, Fransız Frangı gibi dövizlerden oluştuğundan, bunlar için Dresdner Bank'ta herhangi bir provizyon tutulmasına gerek bulunmamaktadır.

Ekli tablodan da görüleceği üzere tutulan provizyon miktarı hiçbir zaman toplam mevduatın % 35'ine ulaşmamıştır. 2001 yılı sonu itibarıyla 938 milyon Euro olan provizyon tutarının toplam mevduat içerisindeki payı dikkate alındığında % 7,6 gibi düşük bir orana gerilediği görülmektedir.

Dresdner Bank'ta tutulmakta olan bu miktar, Kredi Mektuplarının ibrazında yapılabilecek ödemeleri karşılamaya yönelik olup, uluslararası para piyasasında optimal getiri anlayışı ile değerlendirilmektedir.

1/..

7/5530

Diğer taraftan, Dresdner Bank ile anlaşmanın yapıldığı 1976 yılında, Almanya'da faaliyet gösteren ve Alman yasalarına göre bankacılık yapma izni bulunan Türk bankalarının şube sayılarının yeterli sayıda olmayışı adı geçen bankanın ise 1400 şubesi ile hesap sahibi vatandaşlarımıza etkin hizmet verecek olması gibi hususlar da dikkate alınarak Dresdner Bank ile anlaşma yapılması yoluna gidilmiştir.

Ayrıca, Hollanda'da Demir-Halk Bank, United Garanti, Fransa'da Banque du Bosphore ve İngiltere'de Turkish Bank ile Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesabı ile ilgili **"işçi dövizi işlemleri"** için özel muhabirlik anlaşmaları yapılmış olup, söz konusu işlemler bu bankalar aracılığıyla yürütülmektedir. Almanya'da ise diğer ulusal bankaların şubeleri ya da orada kurulan aynı adlı ortaklık bankaları bu tür işçi dövizi hesabı işlemleri yapmakta istekli olmayıp, sadece **"işçi dövizi havaleleri"** yapmak için muhabirlik anlaşması yapmak istemektedirler.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI İŞÇİ DÖVİZLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DRESDNER BANK'TA BULUNDURULAN KARŞILIK TUTARI VE TOPLAM MEVDUATA ORANI

YILLAR	TOPLAM MEVDUAT (Milyon EUR)	DRESDNER BANK'TA BULUNDURULAN KARŞILIK TUTARI (Milyon EUR)	DRESDNER BANK'TA BULUNDURULAN KARŞILIK TUTARININ TOPLAM MEVDUATA ORANI (%)
1976	65,1	16,1	24,7
1977	223,9	49,9	22,3
1978	354,0	87,2	24,6
1979	311,4	79,3	25,5
1980	369,4	91,2	24,7
1981	548,3	132,5	24,2
1982	987,5	230,3	23,3
1983	1.759,7	392,3	22,3
1984	2.849,3	614,9	21,6
1985	3.370,4	712,8	21,2
1986	3.984,3	800,1	20,1
1987	4.820,6	951,8	19,7
1988	5.626,1	1.072,8	19,1
1989	6.077,6	1.116,6	18,4
1990	5.795,1	987,9	17,0
1991	5.002,3	752,7	15,0
1992	5.253,7	779,0	14,8
1993	6.176,7	967,8	15,7
1994	7.321,4	1.078,8	14,7
1995	8.467,6	1.190,4	14,1
1996	9.508,5	1.202,9	12,7
1997	10.411,0	1.196,4	11,5
1998	10.932,6	1.177,0	10,8
1999	10.734,4	1.064,8	9,9
2000	11.418,6	1.036,2	9,1
*2001**	12.268,0	938,0	7,6

Tanzim Tarihi: 23. 01. 2002
* Geçicidir.

7/5530

T. C.
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.
Genel Müdürlüğü
SERMAYE: 2.500.000.000.000.000 TÜRK LİRASI

SAYI : 13084/8 29.01.2002
KONU : Soru önergesi

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Dr. Kemal Derviş)
(Özel Kalem Müdürlüğü'ne)
ANKARA

İLGİ: 17.01.2002 tarih ve 238 sayılı yazınız

Bursa Milletvekili Sayın Ali Arabacı tarafından verilen Türkiye Büyük Millet Meclisi`ne muhatap 7/5530-12895 sayılı soru önergesi yanıtı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ek: 1

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.

Mehmet SEVİNDİK
Daire Başkanı

Bülent GÜNCELER
Yönetim Kurulu
Murahhas Üyesi

DEVLET BAKANLIĞI
TARİH 30.04.2002
SAYI 422

Ek : 1

Soru : 1

Ziraat Bankası, hissesinin hemen tamamına sahip olduğu Deutsch-Türkische Bank'ı (DT Bank) doğrudan özelleştireceğine, tasfiye ederek yeni kurulan Ziraat İnt'e aktarma nedeni nedir? Bu yüzden Türkiye'nin 200 milyon marklık gelirden ve 2 milyar mark mevduat toplama olanağından mahrum edildiği belirtilmektedir. Ziraat Bank yetkilileri hangi nedenlerle böylesi bir yapılanmaya yönelmişlerdir? Ziraat İnt'in kuruluş çalışmaları ne aşamadadır? Bu bankanın mevduat toplama potansiyeli ne kadardır?

Cevap : 1

Bankamız Frankfurt Merkez Şubesi ile bağlı 8 Şubesine ilave sermaye tahsis edilmeksizin "Ziraat Bank International A.G." ünvanlı tüzel kişiliğe haiz bir bankaya dönüştürülmesi, ayrıca yine Almanya/Frankfurt'ta faaliyet gösteren iştirakimiz Deutsch-Türkishe Bank A.G.'nin (DT-Bank) bütün aktif-pasifiyle bu bankaya devredilmesine, Bakanlar Kurulu'nun 14.02.2000 tarih ve 2000/233 sayılı kararı ile izin verilmiştir.

Sözkonusu birleşme işlemi fiilen ve hukuken 21.12.2001 tarihi itibariyle tamamlanmış olup, Birleşme sonucu Ziraat Bank International A.G.'nin sermayesi ilave bir sermaye konmaksızın 108 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Bu yapılanmayla Almanya'da yanyana iki ayrı binada faaliyet gösteren Frankfurt Merkez Şubemiz (bağlı Şubelerimiz ile birlikte) ile iştirakimiz DT-Bank'ın sermayeleri birleştirilerek orta ölçekli bir banka oluşturulması, bunlara tahsis edilen sermayelerden sağlanacak gelirlerin maksimize edilmesi ve vergi avantajları elde edilmesi, daha etkin organizasyonun sağlanması, tek banka olarak faaliyet gösterilecek olması nedeniyle personel ve diğer masraflardan tasarruf edilmesi, Bankamızın daha etkin yönetim ve denetimin sağlanması ve Avrupa Birliği içindeki karlı ve verimli diğer ülke pazarlarına lisans alma zorunluluğu olmadan girilebilmesine imkan yaratılması amaçlanmıştır.

Sözkonusu yapılanmada, DT-Bank'ın özelleştirilmesi yerine, iki bankanın birleşmesinden sağlanacak avantajların daha fazla olması gözönüne alınarak aktif ve pasifleriyle tüm potansiyelinin Ziraat Bank International A.G.'ye aktarılması tercih edilmiştir.

Bu birleşme ile Türkiye'nin 200 milyon DEM'lik gelirden ve 2 milyar DEM mevduat toplama olanağından mahrum kalması söz konusu değildir. Deutsch-Türkische Bank A.G. kuruluştan itibaren banka politikası gereği retail (parakende) bankacılık yapmamış ve müşterilerine yönelik mevduat toplama fonksiyonunu ise hiçbir zaman üstlenmemiştir. Aksine, birleşmenin yaratacağı sinerji ve sağlanacak tasarruf imkanları ile daha fazla mevduat toplanması ve daha yüksek gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Bankamızın en büyük iştiraki olan Ziraat Bank International A.G.'nin 2002 yılından itibaren Bankamızca belirlenen hedefler doğrultusunda tüm bankacılık hizmetlerinde hızlı gelişme göstermesi öngörülmektedir.

Soru : 2

Ziraat Bankası temsilciliklerinin şubeye dönüştürülmesi sırasında, fahiş tadilat masrafları yapıldığı ve yüksek kiralarla yeni binalar tutulduğu doğru mudur? Alman Maliyesinin, makam araçlarının usulsüz kullanımı nedeniyle bankayı 1,8 milyon Mark para cezasına çarptırdığı yolundaki duyumlar doğru ise bunun sorumluları hakkında her hangi bir işlem yapılmış mıdır?

Cevap : 2

Belirtilen tüm hususlarda Bankamızca müfettiş incelemesi yapılmış olup, fahiş tadilat ve kira iddiaları hususlarının gerçek dışı olduğu belirlenmiş, Alman Maliyesi ile ilgili hususta ise, gerekli belgelerin ibraz edilmesi suretiyle temsilcilik arabalarının kullanımı nedeniyle tahakkuk eden DEM 56.616,- vergi 2001 yıl sonunda Alman Maliyesine yatırılmıştır.

Soru : 3

Deutsche-Türkische Bank'ta (DT Bank) batırılan 25 milyon mark ile Ziraat Bank'ın Frankfurt Şubesi'nde batırılan 12 milyon mark kredinin sorumluları hakkında işlem yapılmadığı, dava açılmadığı ve açılan davaların çeşitli bahanelerle kapatıldığı yaygın söylemdir. Yurt dışındaki batık krediler ve sorumlularıyla ilgili ne gibi işlemler yapılmış ve yapılmaktadır?

Cevap : 3

DT Bank ve Frankfurt Şubemizce kullandırılan kredilerle ilgili rakamların önemli bölümü 1994 yılı bankacılık krizi sonucunda oluşmuştur. 1995 yılından günümüze kadar anılan birimlerin faaliyetleri ile ilgili tahsil edilemeyen bir risk bulunmamaktadır. 1994 ve öncesinde açılan söz konusu kredilerden dolayı ilgililer hakkında gerekli müfettiş soruşturmaları yapılmış ve davalar

açılmıştır. Frankfurt Şubesi ile ilgili olarak mahkeme hakiminin bankamız zararının normal bir kredi riski olduğu ve açılmış olan davaların bankamızca kazanılması ihtimalinin bulunmadığı değerlendirmesini yapması sonucu, Bankamız Yönetim Kurulu'nca davalara devam edilmemesi kararı alınmıştır. DT Bank'ta oluşan risk ile ilgili olarak ise yine sorumlu personel hakkında gerekli müfettiş soruşturması yapılmış, dava açılmış ve dava bankamızca kazanılmış, ancak gerek Almanya'da gerekse Türkiye'de yapılan takiplerde ilgilinin mal varlığı tesbiti yapılamamıştır. DT Bank ile ilgili oluşan riski müteakip yaklaşık DEM 4.5 Milyon tahsilat yapılmış, tamamına karşılık ayrılmış olup, kalan kısmın yaklaşık 13 Milyon Mark'ı vergi avantajı ile telafi edilmiştir. Söz konusu krediler ile ilgili nihai zarar 3,7 Milyon EURO'dur. Bahse konu krediler ile ilgili personel gerek Frankfurt Şubemizdeki ve gerekse DT Bank'taki görevlerinden ayrılmışlardır.